KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2015/547

av den 1 april 2015

om säkerhetskrav som ska uppfyllas av europeiska standarder för alkoholeldade skorstenslösa kaminer enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet ([1]), särskilt artikel 4.1 a, och

av följande skäl:

(1) Produkter som överensstämmer med de nationella standarder som överför de Europastandarder som utarbetats i enlighet med direktiv 2001/95/EG och som det hänvisas till i *Europeiska unionens officiella tidning* får förutsättas vara säkra.

(2) Europastandarder ska utarbetas på grundval av krav avsedda att säkerställa att produkter som överensstämmer med dem uppfyller det allmänna säkerhetskravet i artikel 3 i direktiv 2001/95/EG.

(3) Det finns inga Europastandarder för alkoholeldade skorstenslösa kaminer, fastän olika risker enligt befintliga studier ([2]) ([3]) är förknippade med dem. Många modeller är försedda med löstagbara bränslebehållare som är placerade i en kammare i kaminen, och bränsle kan därför spilla i kammaren. Det kan därefter avdunsta, hettas upp och deflagrera, vilket leder till plötslig förbränning. Den snabba spridningen av flammor utsätter användaren för en risk för brännskador, och kan antända intilliggande material. Det är mycket farligt att fylla på bränsle i en etanolkamin som fortfarande är het, eftersom etanol kan förångas snabbt, fatta eld och orsaka en explosion. Fristående golvmodeller kan placeras för nära brännbara material och kan följaktligen orsaka bränder. Felaktig montering av väggmonterade kaminer kan leda till överhettning, vilket i sin tur kan leda till att kaminen lossnar från väggen medan den fortfarande är tänd ([4]). Det finns också en risk för att fristående golvmodeller kan välta. Om det händer spiller det brinnande bränslet ut ur kaminen och sprider elden ut i det omgivande rummet.

(4) Förbränning av bränslen i alkoholeldade skorstenslösa kaminer riskerar att äventyra människors hälsa. Om förbränningen är ofullständig bildas den giftiga föreningen kolmonoxid. Om förbränningen är fullständig bildas koldioxid, som är hälsoskadligt och kan leda till hyperventilation.

(5) Dessutom behöver installation av skorstenslösa kaminer inte inspekteras av de behöriga myndigheterna.

(6) Det bör därför fastställas krav som är avsedda att säkerställa att alkoholeldade skorstenslösa kaminer uppfyller det allmänna säkerhetskravet i artikel 3 i direktiv 2001/95/EG.

(7) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från kommittén för allmän produktsäkerhet.

([1]) EGT L 11, 15.1.2002, s. 4.
([2]) Storesund A. K, Mai T. T. & Sesseng C, 2010, *Ethanol-fuelled, flue-less fireplaces. An evaluation*, Sintef, http://nbl.sintef.no/publication/lists/docs/NBL_A09127.pdf
([3]) http://www.sik.dk/content/download/5561/77087/version/1/file/Report+-+Bio+fireplaces+-+v5-3+(2).pdf
([4]) http://www.cpsc.gov/CPSCPUB/PREREL/prhtml11/11164.html

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Definition

I detta beslut avses med

alkoholeldad skorstenslös kamin: en anordning som

a) är konstruerad för att avge en dekorativ låga genom förbränning av alkohol, men inte är lämplig för primär uppvärmning, och

b) inte är avsedd att anslutas till ett skorstensrör.

Artikel 2

Tillämpningsområde

Detta beslut ska gälla alla alkoholeldade skorstenslösa kaminer och tillbehör till dessa, om de är avsedda för användning inomhus. Kaminer med en bränslekammarvolym på mindre än 0,2 l som är särskilt konstruerade för tillagning eller varmhållning av livsmedel omfattas inte av detta besluts tillämpningsområde.

Artikel 3

Säkerhetskrav

De särskilda säkerhetskrav för alkoholeldade skorstenslösa kaminer som avses i artikel 1 och som ska uppfyllas genom de Europastandarder som avses i artikel 4 i direktiv 2001/95/EG anges i bilagan till detta beslut.

Artikel 4

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 1 april 2015.

På kommissionens vägnar

Jean-Claude JUNCKER

Ordförande

BILAGA

SÄRSKILDA SÄKERHETSKRAV FÖR ALKOHOLELDADE SKORSTENSLÖSA KAMINER

1.1 **Konstruktions- och utformningskrav**

Allmänna krav

Alkoholeldade skorstenslösa kaminer för hushållsbruk får ha en största tillåten bränsleförbrukning som motsvarar en termisk uteffekt på 4,5 kW.

Alkoholeldade skorstenslösa kaminer ska vara tillverkade av material som inte är formbara vid den största tillåtna temperatur som anges i avsnittet ”Yttemperaturer”. Materialen ska ha tillräcklig motståndskraft mot rådande termiska, mekaniska och kemiska förhållanden.

Om flamskärmar används ska deras konstruktion och fastgörning vid kaminen vara sådan att de kan tåla de temperaturer de utsätts för.

Dekorativa element, t.ex. keramik, trä eller småsten, får inte användas i områden som kan nås av lågor.

Alkoholeldade skorstenslösa kaminer ska vara konstruerade så att oavsiktlig återantändning och backslag förebyggs.

Förbränning av bränsle i alkoholeldade skorstenslösa kaminer får inte äventyra människors hälsa.

Alkoholeldade skorstenslösa kaminer ska vara konstruerade så att de hindrar att spillt bränsle ansamlas i inneslutna utrymmen inuti anordningen, varifrån det kan förångas och orsaka en explosion.

Anordningen ska vara konstruerad så att allt bränsleläckage undviks.

Stabilitet

Oavsiktlig förflyttning eller lutning av alkoholeldade skorstenslösa kaminer under drift får inte äventyra säkerheten.

Anordningar på hjul ska vara försedda med lättanvända, låsbara bromsar.

Fristående alkoholeldade skorstenslösa kaminer ska vara försedda med stöd som hindrar att de välter och ska provas med avseende på islagsstabilitet. Om kaminen inte godkänns i denna provning ska den vara byggd så att den förblir säker vid varje tidpunkt.

Fastsatta anordningar ska också provas med avseende på islagsstabilitet. Väggkrokar ska vara utformade så att de hindrar att anordningen lyfts av krokarna om den oavsiktligt knuffas uppåt.

Anordningar (t.ex. hjul eller handtag) som underlättar förflyttning av kaminen

Alkoholeldade skorstenslösa kaminer med hjul eller handtag, avsedda att möjliggöra förflyttning av dem, ska vara konstruerade så att elden måste släckas innan kaminen flyttas.

Tändning

När en alkoholeldad skorstenslös kamin tänds ska användaren kunna förbli på ett säkert horisontellt avstånd från anordningen. Alternativt ska den alkoholeldade skorstenslösa kaminen vara försedd med en säker inbyggd tändningsanordning.

Drift i tänt tillstånd

Den alkoholeldade skorstenslösa kaminen ska brinna med en stabil, ej sotande låga. I tänt tillstånd ska bränsleförbrukningen förbli stabil, och det får inte finnas någon risk för att förbränningen i brännaren skenar.

Släckning

Användaren ska säkert kunna släcka en alkoholeldad skorstenslös kamin när som helst.

Återtändning

Den alkoholeldade skorstenslösa kaminens konstruktion ska göra det möjligt att säkert återtända anordningen, även om behållaren inte är full.

Hinder för återtändning om detta inte är säkert

Den alkoholeldade skorstenslösa kaminen ska inte kunna återtändas förrän alla delar av anordningen, inbegripet brännaren, har nått en säker temperatur på högst 60 °C. I bruksanvisningen ska det finnas information om den tid det tar för kaminen att svalna av tillräckligt för att säkert kunna tändas igen, så att användaren inte frestas att framtvinga en återtändning genom att kringgå den säkerhetsanordning som hindrar återtändning vid osäker temperatur.

Påfyllning

Den alkoholeldade skorstenslösa kaminens konstruktion ska göra fyllning och påfyllning säker och ska hindra att kaminens bränslebehållare fylls på när den är tänd.

I de bruksanvisningar som tillhandahålls med alkoholeldade skorstenslösa kaminer ska användarna informeras om att tanken inte får fyllas på under drift. Informationen ska presenteras tydligt och iögonenfallande för användarna. Samma information ska dessutom förmedlas genom lämpliga varningsmärkningar som synligt anbringats på själva anordningen.

Åtkomliga ytor

Förutsatt att kaminen är monterad enligt tillverkarens monteringsanvisningar får användaren inte oavsiktligt kunna komma i kontakt med lågan, brännaren eller någon annan aktiv eller het yta på kaminen.

Yttemperaturer

Åtkomliga ytor, med undantag för aktiva ytor, får inte uppnå osäkra temperaturer när den alkoholeldade skorstenslösa kaminen är i drift.

Temperaturökningen (uppmätt från starttemperaturen vid tändning) för de ytor som inte är avsedda att beröras av användaren när kaminen är i drift får inte överstiga

— 60 K för metall eller metalliska ytor,

— 65 K för emaljerade metallytor,

— 80 K för glasytor och keramiska ytor,

— 100 K för plastytor, och

— 70 K för ytor av varje annat material.

Temperaturökningen (uppmätt från starttemperaturen vid tändning) för de ytor som är avsedda att beröras av användaren när kaminen är i drift, dvs. de ytor som användaren kan behöva beröra för att handha kaminen, får inte överstiga

— 35 K för metall eller metalliska ytor,

— 45 K för emaljerade metallytor och keramiska ytor, och

— 60 K för plastytor och ytor av andra liknande material.

Dessa gränsvärden ska också tillämpas på ytor och luftutrymmen inom 50 mm från lågans utbredningszon.

Glasytor (t.ex. skärmar) med fastgörningsdon, som rimligen antas vara heta på grund av sin närhet till öppen eld, är undantagna från ovanstående krav.

Vid kontaktpunkten med golv eller bord får kaminstativets yttemperatur inte överskrida rumstemperaturen med mer än 65 K.

Förutom kravet att inte överskrida rumstemperaturen med mer än 65 K ska följande maximitemperatur gälla, som inte får överskridas under några som helst omständigheter: Vid kontaktpunkten med golv eller bord får kaminstativets yttemperatur inte överskrida 85 °C, oavsett rumstemperaturen.

Intilliggande väggars yttemperatur får inte överskrida rumstemperaturen med mer än 65 K och får aldrig överstiga 85 °C.

Temperaturgränser för handtag och vred avsedda att användas av ägaren under normalt handhavande av kaminen behöver fastställas i enlighet med lämplig vägledning, såsom Cenelecs guide 29, beroende på vilka material de är tillverkade i. Temperaturgränserna för dessa delar av kaminen är lägre än ovannämnda temperaturer.

Bränslebehållare och bränslesystem

Anordningens maximala bränslekapacitet ska vara begränsad med hänsyn till brandrisk och explosionsrisk.

I standarden ska det krävas att alla provningar utförs med bränslebehållaren fylld med den volym som är potentiellt farligast i just den situationen.

Bränslebehållaren ska vara konstruerad så att allt läckage förhindras. Spill eller överpåfyllning får inte äventyra anordningens säkerhet.

Bränslesystemet, inbegripet alla tätningar, ska ha tillräcklig mekanisk hållfasthet för att motstå de påfrestningar som förväntad normal användning orsakar. Det ska ha tillräcklig motståndskraft mot korrosion för att motstå de långsiktiga effekterna av exponering för det aktuella bränslet. Brännarens konstruktion ska förebygga korrosion.

Barnsäkerhet

Den alkoholeldade skorstenslösa kaminen ska vara konstruerad så att barn hindras från att komma i kontakt med bränslet eller lågan.

1.2 **Utrustning och beslag för installation av kaminen**

Monteringssystem

Alla monteringssystem som levereras med den alkoholeldade skorstenslösa kaminen ska ha tillräcklig mekanisk hållfasthet och motståndskraft mot höga temperaturer för att bära upp kaminen säkert under dess förväntade livslängd.

Om anordningen är konstruerad för att göras fast i golvet, på väggen eller i taket ska systemet för fastgörning vara konstruerat så att det hindrar att anordningen oavsiktligt lossnar.

Väggpluggar och beslag

Om väggpluggar och beslag levereras tillsammans med den alkoholeldade skorstenslösa kaminen ska de ha lämplig långsiktig mekanisk hållfasthet och lämpliga termiska egenskaper.

I bruksanvisningen ska användaren varnas att endast använda levererade väggpluggar och beslag, eller väggpluggar och beslag med lämplig mekanisk hållfasthet och lämpliga termiska egenskaper.

1.3 **Tillbehör**

Utrustning för säker tändning och säker släckning av kaminen ska vara installerad eller levereras tillsammans med anordningen.

1.4 **Utsläpp**

Alkoholeldade skorstenslösa kaminer ska konstrueras så att de undviker alla risker för människors hälsa till följd av förbränning eller andra utsläpp genom en utformning och konstruktion som i sig är säker, eller om det inte är möjligt genom lämpliga skyddsåtgärder, inbegripet alarm, eller information till användaren.

I standarden bör särskilt följande tas upp:

— Kolmonoxid och koldioxid (CO, CO_2).

— Kväveoxider som NO, NO_2 och NO_X.

— Aldehyder som formaldehyd.

— Flyktiga organiska föreningar (VOC).

— Aromatiska kolväten som bensen och polycykliska aromatiska kolväten (PAH).

— Sot och andra utsläpp av partiklar.

— Utsläpp från oförbränt bränsle.

— Alla andra relevanta utsläpp.

Standardens bestämmelser om kolmonoxid och kväveoxider bör också återspegla den senaste versionen av Världshälsoorganisationens (WHO) riktlinjer för luftkvalitet inomhus för vissa föroreningar ([1]) och miljöhälsokriterier ([2]).

Standardens bestämmelser om koldioxid ska återspegla kommissionens direktiv 2006/15/EG ([3]).

1.5 **Säkerhetsinformation, bruksanvisning och identifiering av tillverkare och importör**

Allmänt

Säkerhetsinformation, jämte tillverkarens och importörens namn, ska visas på den alkoholeldade skorstenslösa kaminen eller på dess förpackning eller ingå i bruksanvisningen.

I standarden ska det detaljerat anges vilka säkerhetsanvisningar som ska visas på själva anordningen och vilka varningar och anvisningar som kan tas med i bruksanvisningen eller på förpackningen.

Informationen ska vara på det eller de språk som är gängse i det land där kaminen bjuds ut i detaljhandeln. Informationen ska ställas upp i ett sammanhängande avsnitt på varje språk och får inte avbrytas av annan text. Ytterligare text på ett annat språk får inte distrahera från den obligatoriska informationen.

Informationen på kaminen ska vara synlig, lätt läsbar och outplånlig, och skriven antingen på en permanent etikett eller anbringad direkt på anordningen.

Säkerhetsinformation

Säkerhetsinformationen ska visas på ett iögonenfallande sätt och kommuniceras tydligt i bruksanvisningen eller på förpackningen och, om så föreskrivs i standarden, på den alkoholeldade skorstenslösa kaminen. Informationen ska minst omfatta följande:

— ”Använd endast den typ och den mängd bränsle som anges i bruksanvisningen.”

— ”Använd endast i väl ventilerade rum.”

— ”Fyll aldrig på bränsle i kaminen när den är tänd eller fortfarande är het.”

— ”Fyll aldrig på för mycket bränsle i bränslebehållaren och torka noggrant bort allt spillt bränsle innan du tänder kaminen.”

— ”Använd endast i dragfria utrymmen.”

— ”Tänd aldrig en het kamin.”

— ”Flytta aldrig kaminen när den är tänd.”

— ”Lämna aldrig små barn eller sällskapsdjur utan uppsikt nära en tänd kamin.”

— ”Installeras, används och underhålls endast enligt tillverkarens anvisningar.”

Anordningar med hjul ska också ha följande anvisning: ”Lås alltid bromsarna innan kaminen tänds.”

Dessutom ska det minsta säkerhetsavståndet mellan kaminen och lättantändliga material anges.

([1]) Världshälsoorganisationen 2010: http://www.euro.who.int/en/health-topics/environment-and-health/air-quality/publications/2010/who-guidelines-for-indoor-air-quality-selected-pollutants

([2]) http://www.who.int/ipcs/publications/ehc/ehc_alphabetical/en/index.html

([3]) Kommissionens direktiv 2006/15/EG av den 7 februari 2006 om en andra förteckning över indikativa yrkeshygieniska gränsvärden enligt rådets direktiv 98/24/EG och om ändring av direktiv 91/322/EEG och 2000/39/EG (EUT L 38, 9.2.2006, s. 36).

Användarna ska också informeras om hur bränslen ska märkas, särskilt information om de egenskaper hos olika bränslen som framgår av märkningen.

Den skriftliga säkerhetsinformationen får åtföljas av lämpliga piktogram, om standarden medger det.

Bruksanvisning

Den alkoholeldade skorstenslösa kaminen ska levereras med en bruksanvisning, som ska innehålla följande upplysningar:

— Erforderliga (minsta) avstånd från brännkammaren vid vilken en anordning för tändning av den alkoholeldade skorstenslösa kaminen får installeras.

— Väggens (eller annan strukturs) erforderliga egenskaper för väggmontering av en alkoholeldad skorstenslös kamin, inbegripet anvisningar om lämplig luftspalt för värmebortledning.

— Krav som rör beslag som används för att fästa väggmonterade alkoholeldade skorstenslösa kaminer (och fristående kaminer, om det är relevant).

— Krav som rör placering och byggnadsteknisk omgivning för fristående alkoholeldade skorstenslösa kaminer, särskilt golv och i förekommande fall tak.

— Krav på den vägg på vilken en alkoholeldad skorstenslös kamin ska monteras, inbegripet särskilt omnämnande av väggtyper där särskild uppmärksamhet bör iakttas, t.ex. väggar av gipsplattor eller av trä.

Dessutom ska bruksanvisningen innehålla information om följande:

— Vilken eller vilka typer av bränsle som får användas, och vilka tillsatser som är tillåtna i bränslet, så att den alkoholeldade skorstenslösa kaminen brinner säkert och så att gränsvärdena för utsläpp inte överskrids.

— Erforderlig ventilation av rummet.

— Minsta säkerhetsavstånd från lättantändliga material vid vilket kaminen får placeras.

— Minsta storlek på rummet eller minsta golvyta.

Vidare ska det i bruksanvisningen finnas följande:

— Anvisningar för hur bränsle fylls på i den alkoholeldade skorstenslösa kaminen (och en varning för användarna att inte hälla i bränsle i en het kamin).

— Anvisningar för säker lagring av bränsle och uppgifter om gränser för hur mycket bränsle som får lagras inomhus enligt nationell eller regional lag i det land där anordningen saluhålls.

— Anvisningar för hur man släcker en alkoholeldad skorstenslös kamin.

— Information om lämplig brandsläckningsutrustning och en rekommendation om att sådan utrustning bör förvaras nära kaminen.

— En varning för att använda den alkoholeldade skorstenslösa kaminen i dragig miljö.

— Anvisningar för säker tändning och återtändning av kaminen.

— En varning för att tända en het alkoholeldad skorstenslös kamin.

— Anvisningar till användarna om att aldrig flytta en tänd alkoholeldad skorstenslös kamin, och om kaminen har hjul låsa bromsarna innan kaminen används.

Identifiering av tillverkare och importör

Tillverkare ([4]) ska ange namn, registrerat handelsnamn eller registrerat varumärke och den adress där de kan nås på den alkoholeldade skorstenslösa kaminen eller på dess förpackning och i en handling som åtföljer kaminen.

([4]) Enligt definitionen i artikel R1 i kapitel R1 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG (EUT L 218, 13.8.2008, s. 82).

De ska också anbringa information som gör det möjligt att identifiera produkten (serienummer eller satsnummer) på själva produkten.

Importörer ([5]) ska ange namn, registrerat handelsnamn eller registrerat varumärke och den adress där de kan nås på den alkoholeldade skorstenslösa kaminen eller på dess förpackning och i en handling som åtföljer kaminen. I de fall där importören skulle bli tvungen att öppna förpackningen enbart för att anbringa dessa obligatoriska upplysningar på själva produkten är det tillräckligt att ange namn, registrerat handelsnamn eller registrerat varumärke och den adress där de kan nås på förpackningen eller i en handling som åtföljer kaminen.

([5]) Se fotnot 4..